

דף תרגול: אוצר מילים עיוני – חלופות עבריות, משלבי לשון וניבים

מהדורה למורה חנ"מ

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר מילים לועזיות ואת החלופות העבריות שלהן
- לזהות משלב לשון: גבוה, תקני או דיבורי
- להבין משמעות של ניבים נפוצים ולהשתמש בהם נכון

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א׳ – חלופות עבריות למילים לועזיות

1. א – מקרר
2. ג – מחשב

חלק ב׳ – התאמת מילה לועזית לחלופה העברית

1. 1 – ד (כריך)
2. 2 – ג (מזגן)
3. 3 – ב (דואר אלקטרוני)
4. 4 – א (מקרר)

חלק ג׳ – נכון או לא נכון – משלבי לשון

1. נכון – מילה רשמית ומכובדת, אינה שגורה בדיבור יומיומי
2. לא נכון – זהו ביטוי מהמשלב הדיבורי

חלק ד׳ – השלימו את הניב

1. ראש
2. יד
3. כלים

חלק ה׳ – הבנה וכתיבה

1. משלב גבוה - שפה רשמית ומכובדת, למשל 'אכן'. משלב דיבורי - שפה פשוטה של שיחה, למשל 'סבבה'

חלק ו׳ – כתיבה יצירתית

1. לבדוק שהתלמיד כתב שני משפטים בעלי אותו תוכן אך בשתי רמות לשון שונות, עם מילים מתאימות לכל משלב

כרטיס יציאה – מה לחפש

- דוגמה נכונה כגון מחשב/קומפיוטר או מקרר/פריג'ידר
- משפט תקין שמשתמש בניב בהקשר נכון
- הסבר שמראה הבנה שמשלב תקני הוא שפה רגילה ונכונה ומשלב דיבורי הוא שפה יומיומית פשוטה

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח את השיעור בדוגמאות מהחיים לכל משלב לשון לפני התרגול
- מומלץ לעודד תלמידים לנחש משמעות ניב מההקשר לפני בדיקה במילון
- בחלק הפתוח כדאי לבקש מכמה תלמידים להקריא את המשפטים שכתבו כדי להשוות משלבים

דף תרגול: אוצר מילים עיוני – חלופות עבריות, משלבי לשון וניבים

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף זה נתרגל שלושה נושאים מתוך מרכזון אוצר המילים: מילים לועזיות וחלופותיהן העבריות, הבחנה בין משלבי לשון שונים, והבנת ניבים בעברית.

בנק מילים: כלים | יד | ראש

1 חלק א׳ – חלופות עבריות למילים לועזיות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. החלופה העברית למילה 'פריג'ידר' היא

א) מקרר ב) מזגן ג) מחשב

2. החלופה העברית למילה 'קומפיוטר' היא

א) מונית ב) כריך ג) מחשב

2 חלק ב׳ – התאמת מילה לועזית לחלופה העברית

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. סנדוויץ'	___	**א.** מקרר
2. קונדישן	___	**ב.** דואר אלקטרוני
3. אימייל	___	**ג.** מזגן
4. פריג'ידר	___	**ד.** כריך

3 חלק ג׳ – נכון או לא נכון - משלבי לשון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	המילה 'אכן' שייכת למשלב הגבוה	☐	☐
2	הביטוי 'מה נשמע' שייך למשלב הגבוה	☐	☐

4 חלק ד' – השלימו את הניב

השלימו את המילה החסרה.

1. לשבור את ה_____ (לחשוב הרבה כדי לפתור בעיה)

2. לשים _____ על הלב (להתייחס ברצינות לדברים)

3. לצאת מן ה_____ (להתעצבן מאוד)

5 חלק ה' – הבנה וכתיבה

ענו בקצרה.

1. הסבירו מה ההבדל בין משלב גבוה למשלב דיבורי, ותנו דוגמה לכל אחד

6 חלק ו' – כתיבה יצירתית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו משפט אחד על יום בבית הספר במשלב גבוה, ואותו משפט שוב במשלב דיבורי

כרטיס יציאה

תנו דוגמה אחת למילה לועזית ולחלופה העברית שלה

כתבו משפט אחד הכולל ניב אחד שלמדנו

איך הרגשתי בשיעור? 😀 🙂 😐 😕